

Dziecko ze specjalnymi potrzebami w systemie edukacji w świetle prawa oświatowego

Zestawienie bibliograficzne, odnotowujące zbiory Biblioteki Pedagogicznej im. Heleny Radlińskiej ZCDN w wyborze za lata 2006–2021 oraz aktualne źródła elektroniczne, podzielone jest – ze względu na rodzaj dokumentów – na cztery części: książki, artykuły z czasopism, źródła internetowe oraz przepisy prawa oświatowego. W ich obrębie publikacje uszeregowano alfabetycznie według tytułu publikacji.

Książki

1. **Diagnoza i rewalidacja indywidualna dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi** / red. Marzena Klaczak i Piotr Majewicz – Kraków: Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, 2006 – ISBN 83-7271-401-0
Sygn.: 169578, 169579, 169580
2. **Diagnoza i wspomaganie w rozwoju dzieci uzdolnionych** / Wiesław Poleszak, Robert Porzak, Grzegorz Kata, Aldona Kopik – Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji, 2014 – ISBN 978-83-64915-17-8
Sygn.: 175218
3. **Diagnozowanie i terapia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi** / red. Ewa Smak, Agnieszka Włoch, Mariusz Grabiec – Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2015 – ISBN 978-83-7395-665-0
Sygn.: 177537
4. **Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów realizowanych w ramach prowadzonych zajęć edukacyjnych z podziałem na poszczególne edukacje oraz na zajęciach specjalistycznych: I etap edukacyjny** / Renata Naprawa, Alicja Tanajewska, Cecylia Mach, Krystyna Szczepańska – Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia, 2017 – ISBN 978-83-7134-900-3
Sygn.: 176480, 177447
5. **Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów realizowanych w ramach prowadzonych zajęć edukacyjnych z podziałem na poszczególne edukacje oraz na zajęciach specjalistycznych: II etap edukacyjny** / Renata Naprawa, Alicja Tanajewska, Cecylia

- Mach, Krystyna Szczepańska – Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia, 2017 – ISBN 978-83-7134-913-3
Sygn.: 176479, 177294
6. **Dydaktyka specjalna w przygotowaniu do kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: podręcznik akademicki** / red. Joanna Głodkowska – Warszawa: Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, 2012 – ISBN 978-83-62828-07-4
Sygn.: 173939, 173940
 7. **Dzieci i młodzież ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przestrzeni informacyjnej** / red. Mirosław Z. Babiarz, Karol Bidziński, Alicja Germakowska – Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls, 2016 – ISBN 978-83-8095-070-2
Sygn.: 176344
 8. **Edukacyjno-terapeutyczna podróż w lepszą stronę** / red. Krystyna Moczka – Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls, 2017 – ISBN 978-83-8095-340-6
Sygn.: 177422
 9. **Jak organizować edukację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi?: edukacja skuteczna, przyjazna i nowoczesna: przewodnik** / Ministerstwo Edukacji Narodowej – Warszawa: Fundacja Fundusz Współpracy, 2010 – ISBN 978-83-89793-72-5
Sygn.: 174880
 10. **Każdy uczeń ma szansę na sukces: wskazówki, jak pracować z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych** / Katarina Kesič Dimić; konsult. Urszula Grygier – Poznań: Wydawnictwo LektorKlett, cop. 2012 – ISBN 978-83-7715-310-9
Sygn.: 177201
 11. **Nauczyciele o szansach i barierach edukacji włączającej** / Iwona Chrzanowska – Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, cop. 2019 – ISBN 978-83-01-20462-4
Sygn.: 179215
 12. **Organizacja i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi w systemie edukacji polskiej i brytyjskiej** / Barbara Adamiak, Jolanta Boryszewska, Natalia Malenko – Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls, 2017 – ISBN 978-83-8095-419-9
Sygn.: 177740, 178107

13. **Podniesienie efektywności kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: materiały szkoleniowe. Cz. 1** / Ministerstwo Edukacji Narodowej – Warszawa: Ministerstwo Edukacji Narodowej, 2010
Sygn.: 171309
14. **Podniesienie efektywności kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: materiały szkoleniowe. Cz. 2** / Ministerstwo Edukacji Narodowej – Warszawa: Ministerstwo Edukacji Narodowej, 2010
Sygn.: 171310
15. **Podniesienie efektywności kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: materiały dla nauczycieli** / Ministerstwo Edukacji Narodowej – Warszawa: Ministerstwo Edukacji Narodowej, 2010
Sygn.: 171311
16. **Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: poradnik dla nauczyciela** / Alicja Tanajewska, Renata Naprawa, Jadwiga Stawska – Warszawa: Difin, 2014 – ISBN 978-83-7930-323-6
Sygn.: 174450, 174671
17. **Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. T. 1** / red. Anna Guza i Danuta Krzyżyk – Kielce: Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, cop. 2012 – ISBN 978-83-7173-271-3
Sygn.: 172976, 177153
18. **Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. T. 2** / red. Anna Guza i Bernadeta Niesporek-Szamburska – Kielce: Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, cop. 2013 – ISBN 978-83-7173-289-8
Sygn.: 176765, 177158
19. **Skarbiec nauczyciela-terapeuty: (na bazie własnych doświadczeń z pracy terapeutycznej) czyli Od programu do realizacji: propozycje rozwiązań pracy terapeutycznej prowadzonej z dziećmi w wieku przedszkolnym o specyficznych i specjalnych potrzebach edukacyjnych** / Anna Franczyk, Katarzyna Krajewska – Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls, 2011 – ISBN 978-83-7587-565-2
Sygn.: 170655, 170656

20. **Specjalne potrzeby edukacyjne** / Agnieszka Olechowska – Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2016 – ISBN 978-83-01-18588-6
Sygn.: 175750, 176218
21. **Specjalne potrzeby edukacyjne: identyfikacja, obszary dostosowania i oddziaływania edukacyjno-terapeutyczne** / red. Beata Pitula, Jerzy Wolny – Kraków: Księgarnia Akademicka, 2019 – ISBN 978-83-7638-978-3
Sygn.: 179248
22. **Specjalne potrzeby edukacyjne: wskazówki dla nauczycieli** / Jenny Thompson; tł. Jolanta Bartosik – Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, cop. 2013 – ISBN 978-83-01-17367-8
Sygn.: 173277, 173749
23. **Specjalne potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży: prawne ABC dyrektora przedszkola, szkoły i placówki** / Małgorzata Jas, Małgorzata Jarosińska; współpr. Emilia Wojdyła – Warszawa: Ministerstwo Edukacji Narodowej, 2010
Sygn.: 171527, 171528
24. **Specjalne potrzeby edukacyjne ucznia w praktyce życia szkolnego** / red. Barbara Wolny, Małgorzata Lis – Łódź: Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej, 2018 – ISBN 978-83-7405-663-2
Sygn.: 177867, 178054
25. **Specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z niepełnosprawnościami: charakterystyka, specyfika edukacji i wsparcie** / Piotr Plichta, Iwona Jagoszewska, Joanna Gładyszewska-Cylulko, Bernadeta Szczupał, Agnieszka Drzazga, Beata Cytowska – Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls, 2017 – ISBN 978-83-8095-258-4
Sygn.: 177096
26. **Specjalne potrzeby edukacyjne w praktyce pedagogicznej: wybrane obszary i rozwiązania** / Renata Gardian-Miałkowska, Ewa Weremczuk, Małgorzata Przybysz-Zaremba – Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2020 – ISBN 978-83-8180-302-1
Sygn.: 179249
27. **Specyficzne trudności w uczeniu się: niezbędnik nauczyciela** / Diana Hudson; tł.: Dorota Szatkowska-Jaskuła – Gdańsk: Harmonia Universalis, 2019 – ISBN 978-83-7744-179-4
Sygn.: 178453

28. **Terapia pedagogiczna dzieci ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi: nowe oblicza terapii w pedagogice specjalnej** / red. Zofia Palak, Magdalena Wójcik – Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2016 – ISBN 978-83-7784-894-4
Sygn.: 176503
29. **Uczeń o specjalnych potrzebach wychowawczych w klasie szkolnej** / Aneta Paszkiewicz, Małgorzata Łobacz – Warszawa: Difin, 2013 – ISBN 978-83-7641-965-7
Sygn.: 173208, 173209
30. **Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: pomoc psychologiczno-pedagogiczna, dostosowanie wymagań** / Kazimierz Słupek – Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia, 2018 – ISBN 978-83-8080-135-6
Sygn.: 177873, 177916

Artykuły z czasopism

1. **Aktualne możliwości pomocy psychopedagogicznej w terapii uczniów z dysleksją** / Magdalena Zmysłowska // *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze* – 2020, nr 4, s. 33-44
2. **Aspekty prawne i organizacyjne kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi** / Jacek Kwapisz // *Szkoła Specjalna* – 2006, nr 1, s. 3-14
3. **Coś więcej niż przekazywanie wiedzy. Innowacje w pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi** / Weronika Dwojakowska, Beata Brzostek // *Refleksje* – 2021, nr 1, s. 51-55
4. **Dostosowanie warunków na egzaminie dla uczniów ze SPE** / Ewa Norkowska // *Głos Pedagogiczny* – 2013, nr 47, s. 20-22
5. **Dziecko o specjalnych potrzebach edukacyjnych w szkole** / Magdalena Krawczonek // *Dyrektor Szkoły* – 2011, nr 4, s. 48-50
6. **Efektywność kształcenia dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi obligatoryjnym zadaniem polskiej oświaty** / Jadwiga Jastrząb // *Wychowanie na co Dzień* – 2012, nr 1/2, s. 32-35

7. **Formy wsparcia i pomocy edukacyjno-wychowawczej dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych w Niemczech** / Justyna Kusztal // *Chowanna* – 2012, t. 1, s. 247-255
8. **Integracja włączająca – doświadczenia nauczycielki przedszkola** / Barbara Liskiewicz-Feluś // *Bliżej Przedszkola* – 2014, nr 7/8, s. 18-19
9. **Niedostosowanie społeczne nieletnich a obniżona sprawność intelektualna – praca z uczniem o szczególnych potrzebach edukacyjnych i rozwojowych** / Justyna Siemionow // *Szkoła Specjalna* – 2014, nr 5, s. 350-359
10. **Nowe zasady udzielania pomocy uczniom** / Katarzyna Leśniewska // *Dyrektor Szkoły* – 2013, nr 8, s. 26-31
11. **O specjalnych potrzebach edukacyjnych ucznia zdolnego** / Aneta Paszkiewicz // *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze* – 2011, nr 6, s. 20-26
12. **Praca z uczniem dyslektycznym** / Alicja Jamro // *Wychowawca* – 2014, nr 1, s. 24-25
13. **Praktyczna organizacja wsparcia psychologiczno-pedagogicznego ucznia ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi** / Mirosław Wołojewicz // *Dyrektor Szkoły* – 2011, nr 8, s. 19-24
14. **Prawa edukacyjne ucznia autystycznego** / Małgorzata Łoskot // *Głos Pedagogiczny* – 2014, nr 11, s. 49-52
15. **Prawo do edukacji dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych** / Mirosława Suchocka // *Dyrektor Szkoły* – 2011, nr 2, s. 79-81
16. **Przestrzeń w edukacji uczniów z dysfunkcją wzroku** / Kornelia Czerwińska // *Szkoła Specjalna* – 2014, nr 4, s. 262-269
17. **Rozpoznanie sytuacji ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na terenie szkoły** / Aneta Paszkiewicz // *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze* – 2011, nr 7, s. 33-39
18. **Rozpoznawanie potrzeb edukacyjnych uczniów** / Beata Bryś // *Dyrektor Szkoły* – 2013, nr 5, s. 52-59

19. **Rozwój koncepcji pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi** / Ewa Skrzetuska // *Nowa Szkoła* – 2014, nr 6, s. 12-21
20. **Specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z niepełnosprawnością wzroku** / Jadwiga Kuczyńska-Kwapisz // *Szkoła Specjalna* – 2017, nr 4, s. 285-291
21. **Specjalne potrzeby edukacyjne w literaturze przedmiotu i przepisach prawa** / Marta Bolińska // *Język Polski w Szkole Podstawowej* – 2018/2019, nr 2, s. 20-37
22. **Sposoby pracy z uczniami z dysleksją** / Aneta Paszkiewicz // *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze* – 2011, nr 5, s. 50-56
23. **Uczeń z ADHD w szkole – porażka czy wyzwanie?** / Anna Zych // *Dyrektor Szkoły* – 2013, nr 8, s. 54-57
24. **Uczeń z niepełnosprawnością w systemie oświaty** / Ewelina Krzymowska // *Wychowawca* – 2015, nr 3, s. 5-7
25. **Uczeń z zaburzeniami integracji sensorycznej w polskiej szkole** / Marta Wiśniewska // *Dyrektor Szkoły* – 2012, nr 9, s. 48-50
26. **Uczeń ze SPE może się znaleźć w każdej szkole** / Lidia Klaro-Celej // *Dyrektor Szkoły* – 2012, nr 4, s. 56-58
27. **Uczeń ze SPE w świetle nowej reformy** / Beata Bryś // *Dyrektor Szkoły* – 2012, nr 12, s. 74-76
28. **Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w świetle zmieniających się przepisów prawa oświatowego** / Angelika Figiel // *Edukacja Humanistyczna* – 2019, nr 1, s. 37-48
29. **Uczeń ze specyficznymi zaburzeniami rozwoju językowego (SLI)** / Monika Biała // *Szkoła Specjalna* – 2015, nr 1, s. 61-69
30. **Uczniowie z problemami intelektualnymi w szkole masowej** / Mirosława Suchocka // *Dyrektor Szkoły* – 2011, nr 11, s. 23-26

31. **Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – integracja edukacyjna procesem złożonym i trudnym** / Joanna Głodkowska // *Szkoła Specjalna* – 2013, nr 1, s. 5-16
32. **Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w świetlicy szkolnej – doniesienia z badań** / Beata Gumienny, Kamila Kasprzyk // *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze* – 2018, nr 4, s. 45-55
33. **Zasady finansowania kształcenia uczniów ze SPE** / Artur Olszewski // *Dyrektor Szkoły* – 2012, nr 11, s. 48-52

Źródła internetowe

1. **Dziecko o specjalnych potrzebach edukacyjnych w systemie oświatowym. Pozyskiwanie funduszy na zakup pomocy dla Ucznia z Orzeczeniem. Innowacyjne rozwiązania wspierające nauczyciela** / Aleksandra Pełka, Mirosława Matczak // W: mojebambino.pl [online]: https://www.mojebambino.pl/pliki/specjalne_potrzeby_educacyjne_poradnik.pdf (dostęp: 26 kwietnia 2021)
2. **Dziecko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w rzeczywistości pedagogicznej** / Małgorzata Kitlińska-Król // W: IBUK libra [online]: <https://libra.ibuk.pl/reader/dziecko-ze-specjalnymi-potrzebami-educacyjnymi-w-rzeczywistosci-malgorzata-kitlinska-krol-195363> (dostęp: 26 kwietnia 2021)
3. **Prawo do edukacji dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Raport z monitoringu** / Oprac. raportu: Jacek Ciechanowski, Bogna Chmielewska, Elżbieta Czyż, Zenon Kołodziej // W: Helsińska Fundacja Praw Człowieka [online]: https://www.hfhr.pl/wp-content/uploads/2013/10/Monitoring_Prawo_do_educacji_dzieci.pdf (dostęp: 26 kwietnia 2021)
4. **Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w systemie edukacji w świetle nowych przepisów prawa oświatowego** / Romana Cybulska, Hanna Derewlana, Agnieszka Kacprzak, Katarzyna Pęczek // W: ORE [online]:

<https://www.ore.edu.pl/2018/02/uczen-ze-speporadnik-dla-dyrektorow-2/> (dostęp: 26 kwietnia 2021)

Przepisy prawa oświatowego

1. **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży** (Dz.U. 2017 poz. 1616)
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170001616/O/D20171616.pdf>
2. **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2020 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym** (Dz.U. 2020 r. poz. 1309)
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20200001309/O/D20201309.pdf>
3. **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2020 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach** (Dz.U. 2020 r. poz. 1280)
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20200001280/O/D20201280.pdf>
4. **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lipca 2020 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli** (Dz.U. 2020 r. poz. 1289)
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20200001289/O/D20201289.pdf>
5. **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej** (Dz.U. 2017 poz. 356 ze zm.)
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170000356/O/D20170356.pdf>

6. **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomagania rozwoju dzieci** (Dz.U. 2017 poz. 1635)
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170001635/O/D20171635.pdf>
7. **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli** (Dz.U. 2019 poz. 502)
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190000502/O/D20190502.pdf>
8. **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych** (Dz.U. 2017 poz. 1743)
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170001743/O/D20171743.pdf>
9. **Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki** (Dz.U. 2017 poz. 1569)
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170001569/O/D20171569.pdf>
10. **Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe** (Dz. U. z 2020 r. poz. 910)
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20200000910/O/D20200910.pdf>
11. **Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela** (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215, z 2021 r. poz. 4.)
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190002215/O/D20192215.pdf>
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20210000004/O/D20210004.pdf>

Zestawienie sporządziła

Beata Filus